

Sprawozdanie

komisji gospodarstwa krajowego w przedmiocie: 1) wniosku posła Wójcika, 2) petycji tow. rol. okręg. w Krakowie, 3) Rady pow. w Krakowie o obwałowaniu lewego brzegu Wisły w pow. krakowskim.

Wysoki Sejmie!

Roboty około obwałowania Wisły przeprowadzono na przestrzeni między Krakowem i Podgórzem a Niepołomicami, resp. granicą Państwa, już w dawniejszych czasach, jednak tylko na drobną skalę. Dopiero w r. 1853 c. k. Rząd uznając potrzebę tych robót, zabrał się do nich systematycznie i wówczas to usypano wał ochronny, ciągnący się od Podgórza do wsi Przewóz. Tu niestety utknęły już roboty, a cała szeroka dolina Wisły była i nadal wystawiona na pastwę żywiołu; szczególnie prawy brzeg rzeki niższy i rozleglejszy, wiele ucierpiał od częstych powodzi.

Wylewy z lat 1882 i 1884 dały się bardzo dotkliwie uczuć całej okolicy, toteż Wysoki Sejm, przychylając się do próśb mieszkańców prawego brzegu, celem ochrony tych stron raczył ustawą z dnia 19. października 1892 l. 77 dz. u. kr. w związku z rozporządzeniem wykonawczem z dnia 19. października 1893 l. 70 dz. u. kr., zarządzić usypanie wału na prawym brzegu Wisły od Podgórza do Niepołomic tudzież nad dopływami Serafa, Dzwinia, Zabawka, Podłęzanka i Dzwinia Niepołomicka.

Tu zaznaczyć wypada, że Wysoki Wydział krajowy, względnie Krajowe Biuro melioracyjne od 7-miu lat zajmuje się przygotowaniem planów obwałowania lewego brzegu Wisły wraz z dopływami: 1) Białuchą, 2) Dłubnią, 3) Potokiem Kościelnickim, gdyż przeprowadzenie obwałowania lewego brzegu Wisły przedstawia się jako konieczna konsekwencya robót na prawym brzegu przedsięwziętych. Obecnie uskuteczniło zdjęcie na całej przestrzeni i projekt wykonany jest w trzech czwartych częściach. Zwłokę w obwałowaniu lewego brzegu rzeki przypisać należy korzystniejszemu położeniu tej strony, lewy brzeg jest bowiem znacznie wyżej położony i mniej narażony na niebezpieczeństwo powodzi, fundusze zaś uzyskane z subwencji państwowej i krajowej po wielkich powodziach w latach 1882 i 1884 użyto na usypanie wału na podstawie planów wypracowanych przez inżynierów prywatnych na lewym brzegu od Pleszowa do Branicy, któryby mógł wstrzymać wody tej wysokości, jaka była w r. 1884.

Dodać także muszę, że roboty nad Wisłą koncentrują się ciągle jeszcze około żmudnej regulacji i obwałowania trzech bardzo znacznych dopływów z prawego brzegu, tj. Serafy, Dzwini i Zabawki — a nie są przeprowadzane, jak to mylnie utrzymywano, na prawym brzegu samej Wisły, bo jak kolaudacya okazuje, na prawym brzegu w ciągu ostatnich trzech lat 1300 metrów usypano wału.

Przechodząc do samego projektu, to przedstawia się on jak następuje:

Po za wałami istniejącymi obecnie, muszą być na długości 20 kilometrów usypane nowe wały, sięgające po nad stan wody z roku 1813., nad samą Wisłą.

Z dopływów potrzebuje Dłubnia wału wstecznego prawego długości	1.800 mtr.
lewego zaś	1.300 "
a rzeka Kościelnicka wstecznego wału prawego długości	4.300 "
lewego zaś długości	4.260 "

Razem zatem potrzebne są wały długości 31.5 km., a oprócz obu wspomnianych dopływów potrzeba także uregulować rzekę Białuchę.

Reasumując tedy poprzednie motywa co do konieczności przeprowadzenia obwałowania lewego brzegu Wisły, tudzież co do potrzeby szybkiego wykonania tej pracy, Komisya gospodarstwa krajowego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby na przyszłą sesję Sejmu przedłożył projekt obwałowania Wisły i dopływów od Krakowa do granicy Państwa jako substrat do uchwalenia stosownej ustawy.

Lwów dnia 28. Stycznia 1896.

Przewodniczący:

St. Polanowski.

Sprawozdawca:

Karol Czecz.